

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра всесвітньої історії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гавришук С. В.

Протокол № 5 від 21.02. 2018 р.

ПРОГРАМА
психолого-педагогічної практики
підготовки бакалавра
галузі знань 01 «Освіта»
спеціальності 014 «Середня освіта. Історія»
освітньої програми «Історія, правознавство, суспільствознавство»

Луцьк – 2018

Програма практики підготовки бакалаврів галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 014 «Середня освіта. Історія», за освітньої програмою «Історія, правознавство, суспільствознавство»

Розробник: Прокопчук Вікторія Євгенівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри всесвітньої історії

Рецензент: Сергеева Валентина Федорівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки СНУ імені Лесі Українки

Програма практики затверджена на засіданні кафедри

протокол № ____ від _____ 2018р.

Завідувач кафедри: _____ доцент Ю.В. Крамар

Програма практики схвалена науково-методичною комісією факультету

протокол № ____ від _____ 2018р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ доцент О.М. Карліна

Програма практики схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Прізвище, ініціали., 2018 р.

1. ІНФОРМАЦІЙНИ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання денна	Галузь знань 01 «Освіта» Спеціальність 014 «Середня освіта» Освітня програма «Історія, правознавство, суспільствознавство»	Нормативна
		Рік навчання: другий
		Семестр: 4
		Консультації: 4 год.
Кількість годин/кредитів 60/2		Самостійна робота: 56 год.
	Форма контролю: залік	

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання заочна	Галузь знань 01 «Освіта» Спеціальність 014 «Середня освіта» Освітня програма «Історія, правознавство, суспільствознавство»	Нормативна
		Рік навчання: другий
		Семестр: 4
		Консультації: 10 год.
Кількість годин/кредитів 60/2		Самостійна робота: 50 год
	Форма контролю: залік	

2. КОМПЕТЕНЦІЇ

За результатами практики студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- спостереження та аналіз організації навчально-виховної роботи в школі;
- проводити дослідницьку роботу з вивчення психологічних особливостей особистості учня;
- проводити дослідження соціально-психологічної ситуації в класі;
- складати психолого-педагогічну характеристику учня та класу;
- створення та функціонування офіційного шкільного сайту;
- готувати звіт щодо виконаної роботи за результатами практики.

3. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Керівник практики розробляє план-графік, у якому повинні бути передбачені види робіт, що відповідають змісту практики згідно з діючою програмою і з урахуванням реальних умов бази практики.
2. Ознайомлювальний	Для підготовки студентів до проходження практики відповідальний за практику на кафедрі проводить настановну конференцію, на якій ознайомлює студентів з метою і завданням практики, планом-графіком її проходження, порядком ведення облікової та звітної документації, вимогами до поведінки студентів-практикантів. На період практики керівник практики призначає старшого кожної студентської підгрупи. Зустріч з адміністрацією навчального закладу та керівником(організатором) практики на базі практики. Ознайомлення з планом роботи навчального закладу. Зустріч з класними керівниками та класними колективами, де буде проходити практика та ознайомлення з планом роботи класного керівника. – 1 день практики
3. Основний	Відвідування уроків та виховних заходів. Спостереження за поведінкою окремих учнів та класу в цілому. Участь у підготовці та проведенні заходів виховної роботи. Ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень. Виконання індивідуальних завдань – 7 днів.
4. Підсумковий	Оформлення документації та звіту про проходження практики. Участь у підсумковій конференції – 2 дні.

4. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- аналіз розкладу уроків одного класу;
- виконання завдань шкільного психолога;
- виконання завдань класного керівника або педагога-організатора позакласної та позашкільної роботи;
- спостереження за поведінкою одного учня та складання психолого-педагогічної характеристики на нього;

- спостереження за класом та складання психолого-педагогічної характеристики;
- . аналіз шкільного сайту як обличчя школи.

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка (знання педагогіки та психології).	10
2. Психолого-педагогічна майстерність (педагогічний такт; комунікабельність; емпатія тощо).	10
3. Особистісні характеристики студента (дисциплінованість під час проходження практики, ініціативність, самостійність, професійна спрямованість відповідальність, інноваційність тощо).	10
4. Оцінювання звітної документації: – психолого-педагогічна характеристика учня (5 балів); – психолого-педагогічна характеристика класу (10 балів); – аналіз розкладу уроків (10 балів); – характеристика сайту школи (5 балів); – виконання завдань шкільного психолога (10 балів); – виконання завдань класного керівника або педагога-організатора позакласної та позашкільної роботи (10 балів); – щоденник психолого-педагогічних спостережень (10 балів).	60
5. Захист практики (за несвоєчасну подачу звітної документації віднімається 5 балів).	10
Сума	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Організація практики

1. Студенти проходять практику групами до 15 чоловік в навчальних закладах.
2. Для кожної групи студентів-практикантів призначається керівник з числа викладачів.
3. Керівник практики погоджує з керівником відповідного навчального закладу порядок проходження практики та призначення організатора практики на базі практики.
4. Керівник практики розробляє план-графік, у якому повинні бути передбачені види робіт, що відповідають змісту практики згідно з діючою програмою і з урахуванням реальних умов бази практики.
5. Для підготовки студентів до проходження практики відповідальний за практику на кафедрі проводить настановчу конференцію, на якій ознайомлює студентів з метою і завданням практики, планом-графіком її проходження, порядком ведення облікової та звітної документації, вимогами до поведінки студентів-практикантів.

На настановчу конференцію можуть бути запрошені працівники навчальних закладів – баз практики, відповідальні за її організацію на місцях.

6. На період практики керівник практики призначає старшого групи. Старші груп зобов'язані:

- вести облік відвідування, забезпечувати навчально-виробничу дисципліну студентів;
- своєчасно повідомляти студентам про доручення та вказівки керівника групи і організаторів практики на місцях;
- інформувати керівника практики про всі випадки відхилення від нормального процесу проходження практики;
- виконувати організаційні доручення та вказівки організаторів практики на місцях.

Обов'язки студентів-практикантів

1. Студент-практикант зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; виконувати розпорядження адміністрації школи та керівника практики.
2. Студент-практикант зобов'язаний працювати за місцем практики не менше шести годин за день практики.
3. Студент-практикант зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені програмою практики.
4. Студент-практикант повинен бути для учнів зразком організованості, дисциплінованості, охайності, ввічливості, сумлінного ставлення до своїх обов'язків.

Документація, яку зобов'язаний представити студент-практикант на кафедрі

Після закінчення практики студент повинен представити на кафедрі:

1. Звіт.
2. Щоденник психолого-педагогічних спостережень.

I. Звіт про проходження психолого-педагогічної практики

У звіті студент висвітлює виконання завдань за період практики. Із змістом звіту ознайомлюється керівник практики від навчального закладу. Директор школи затверджує звіт своїм підписом та печаткою. Титульна сторінка звіту оформляється за встановленою формою (додаток А).

Структура звіту:

1. Аналіз розкладу уроків у визначеному класі.
2. Психолого-педагогічна характеристика класу.
3. Психолого-педагогічна характеристика особистості окремого учня.
4. Аналітична характеристика сайту школи.
5. Опис виконання завдань шкільного психолога та класного керівника або педагога-організатора позакласної та позашкільної роботи;
6. Висновки.

1. Гігієнічні вимоги до розкладу уроків

Сучасними науковими дослідженнями встановлено, що найвища активність розумової діяльності у дітей шкільного віку припадає на інтервал з 10 до 12-ої години. Цей час характеризується найбільшою ефективністю засвоєння матеріалу при найменших психофізичних затратах організму.

Тому в розкладі уроків для учнів середнього і старшого віку предмети, що вимагають значного розумового напруження, повинні проводитися на 2, 3, 4 уроках.

Неоднакова розумова діяльність учнів і в різні дні навчального тижня: її рівень зростає до середини тижня і залишається низьким на початку (понеділок) і в кінці (п'ятниця) тижня.

Тому розподіл навчального навантаження протягом тижня повинен бути таким, щоб найбільший його обсяг припадав на вівторок, середу. На ці дні в шкільний розклад необхідно виносити предмети, які потребують великого розумового напруження або ті, які не вимагають значного навантаження, але у більшій кількості, ніж в інші дні тижня.

Вивчення нового матеріалу, контрольні роботи найкраще проводити на II-IV уроках дня посеред тижня.

Предмети, які вимагають значних затрат часу для виконання домашніх завдань, не повинні групуватися в один день у розкладі занять.

Необхідно проводити оцінку розкладу уроків. Для цього пропонуємо використовувати методику, розроблену Н.П.Гребняком і В.В.Машиністовим (1993 р.). За цією методикою кожний навчальний предмет має різний бал складності:

Геометрія – 6.
Алгебра – 5,5.
Іноземна мова - 5,4.
Хімія – 5,3.
Фізика – 5,2.
Біологія – 3,6.
Укр. мова – 3,5.
Укр. література – 1,7.
Історія – 1,7.

Фізкультура, трудове навчання, музика, образотворче мистецтво, креслення –
1.

При правильно складеному розкладі уроків найбільша кількість балів за день по сумі усіх предметів повинна припадати на вівторок і (або) середу.

Для учнів молодшого і середнього віку розподіляти навчальне навантаження в тижневому циклі слід таким чином, щоб його найбільша інтенсивність (по сумі балів за день) припадала на вівторок і середу, в той час як четвер був дещо полегшеним днем.

Розклад складено неправильно, коли найбільше число балів за день припадає на перший та останній робочі дні тижня або коли воно однакове у всі робочі дні.

Експертиза розкладу занять

Експертиза розкладу занять — це процедура його вивчення та оцінки на основі оптимального співвідношення матеріально-технічних можливостей навчального закладу та можливості надання учням права вибору індивідуального освітнього маршруту.

Експертиза організовується для аналізу всіх аспектів функціонування діяльності школи.

Експертиза проводиться з метою:

- встановлення відповідності розкладу занять санітарно-гігієнічним нормам;
- здійснення можливості вибору учнями індивідуального освітнього маршруту;
- досягнення освітнього результату при збереженні соматичного здоров'я учнів.

Експертиза розкладу може бути двох видів: внутрішня (само-експертиза) або зовнішня (спеціально створеною групою експертів районного чи міського рівнів).

Функції експертизи:

- дати всебічний аналіз розкладу занять;
- спрогнозувати можливі негативні для здоров'я учнів наслідки реалізації розкладу;
- спрогнозувати можливі негативні наслідки для вчителів у сфері їх здоров'я, удосконалення їх педагогічної майстерності;
- визначити можливості учнів в отриманні додаткової освіти.

Протягом експертизи встановлюються:

- відповідність розкладу нормативним документам;
- розподіл навчального навантаження учнів за днями тижня;
- відповідність максимально допустимого навантаження учнів існуючим вимогам;
- відповідність навчальному плану школи видам освітніх програм, які реалізуються у школі;
- відповідність розподілу предметних галузей протягом навчального дня та навчального тижня можливостям учнів та вчителів.

Параметри експертизи розкладу навчальних занять

Оцінка

0

А. Максимально допустимо навантаження учнів.

Б. Розподіл максимально допустимого навантаження щодо віку учнів.

В. Шестиденний навчальний тиждень для учнів 5–11-х класів усіх видів НЗ з поглибленим змістом предмета.

Г. Тривалість уроку не перевищує 45 хвилин.

Д. Початок занять не раніше 8-ї години.

Є. Навчання класів з поглибленим змістом навчальних програм у першу зміну.

І. Навчання класів початкової школи, 5-х класів, випускних класів у першу зміну.

Ж. Наявність розкладу факультативних занять.

З. Проведення факультативних занять у дні з найменшою кількістю обов'язкових уроків.

К. Наявність 45-хвилинної перерви між останнім уроком та факультативними заняттями.

Л. Відсутність здвоєних уроків для учнів 5–9-х класів, окрім уроків праці, фізкультури, уроків проведення контрольних та лабораторних робіт.

М. Наявність динамічної паузи або уроків фізкультури після здвоєних уроків з основних та профільних предметів.

Н. Чергування протягом дня та тижня для учнів старшого віку предметів фізико-математичного та

гуманітарного циклів.

О. Побудова розкладу з урахуванням ходу денної та тижневої кривої розумової працездатності учнів.

П. Відповідність розподілу предметів протягом навчального дня ранговій шкалі складності предметів.

Р. Відповідність часового інтервалу між уроками нормативним вимогам (10 хв. — маленька перерва, велика перерва після 2-х або 3-х уроків).

0 – не відповідає вимогам,

1 – частково відповідає,

2 – цілком відповідає вимогами.

К – кількість балів / Максимальна кількість балів 32. Розклад вважається задовільним за умови наявності не менше 26 балів.

2. Психолого-педагогічна характеристика класу

Орієнтовна схема вивчення і написання характеристики класу

включає:

1) загальні відомості про клас (групу) : кількість учнів (із них хлопців і дівчат), віковий склад, чи були з'єднання з іншими класами, зміна класних керівників, тощо.

2) зміст і характер діяльності:

а) *навчання*: загальна характеристика успішності і дисципліни: нагляд, контроль за оцінками окремих учнів, вимоги класного керівника до учнів, активу і всього класу, взаємодопомога, її форми і організація, дисципліна учнів класу на уроках та при виконанні домашніх завдань, негативні моменти в навчальній роботі (шпаргалки, підказки, списування);

б) *життя поза навчальними заняттями*: зацікавленість сучасними проблемами розвитку українського суспільства, політичних подій, розвитку держави, музики, мистецтва, літератури, спорту, колекціонування тощо; виявлення цих інтересів у класі (читацькі конференції, відвідування театру, кіно, обговорення побаченого, походи, екскурсії , тощо), участь класу у суспільному житті;

в) *інші види діяльності* (типові ігри, праця, художня самодіяльність, образотворче мистецтво, спорт тощо); зв'язок з іншими класами(групами), організація, форма його вираження; вплив на клас батьківського активу;

3) *керівництво класом(групою) і його організація*:

а) актив класу(групи): староста і його робота, характеристика активістів (моральність, гуманність, ініціативність, самостійність і наполегливість, вимогливість до себе та інших, авторитет серед однокласників і його основа, організаторські здібності, турбота про окремих учнів, ставлення до громадської думки, особливості стосунків між учнями);

б) наявність у класі (групі) неформальних лідерів, їх особливості та засоби впливу на клас, ставлення до них активу, наявність «відкинутих», причини відчуженості і можливі шляхи зміни ставлення до них однокласників (одногогрупників).

в) система ставлень всередині класу, ступінь їх міцності, орієнтацій на єдність класу, вияв взаємної вимогливості, чуйності, дружньої турботи, взаємодопомоги, гуманізму, поваги, милосердя; наявність або відсутність групувань, їх внутрішня основа і міра зацікавленості в спільних справах класу (групи), критика і самокритика; особливості стосунків між хлопчиками і дівчатками, прояви приятелювання і дружби між окремими учнями, внутрішня основа цих стосунків, емоційне задоволення чи незадоволення від них учнями класу (групи).

4) *Особливості роботи класного керівника і його вплив на клас (групу):* організаторські здібності, знання психології школярів, їх інтересів, загальний стиль керівництва тощо; ставлення класу до класного керівника, його авторитет серед учнів.

5) *Рівень розвитку класу(групи):* спрямованість, організаційна, вольова, інтелектуальна та емоційна єдність, підготовленість до спільної діяльності тощо.

6) Аналіз конкретних прикладів впливу класу на особистість того чи іншого учня і особистості на клас (групу).

7) Визначення основних недоліків в організації життя класу і конфліктів між його членами, шляхи їх подолання; характер загального емоційного клімату в класі: бадьорий, життєрадісний, інертний, напружено-нервовий тощо.

8) Загальні висновки про рівень розвитку класу (групи).

3. Психолого-педагогічна характеристика учня

План складання психолого-педагогічної характеристики на учня

І. Загальні відомості про учня

- 1) *Анкетні дані* (прізвище, ім'я, по батькові; дата народження, клас (якщо клас спеціалізований, зазначити)).
- 2) *Відомості про стан здоров'я* (наявність хронічних захворювань, особливості функціонування нервової системи (швидко стомлюється після тривалого навантаження, не стомлюється)).
- 3) *Успішність* (середній бал, зазначення предметів, з яких найвищі бали, найнижчі; зазначення предметів, до яких учень відчуває інтерес, а також найскладніші для нього предмети).
- 4) *Позашкільні заняття* (відвідування гуртків, секцій і т.д.)
- 5) *Особливості сімейного виховання.*

II. Прояв особистісних якостей у поведінці учня

- 1) *Спрямованість інтересів* (суспільна активність, працьовитість, відповідальність, ініціативність, організованість, допитливість, акуратність).
- 2) *Відношення до людей* (колективізм, чесність, правдивість, справедливість, товариськість, почуття товариства, чуйність, ввічливість, тактовність).
- 3) *Відношення до себе* (скромність, впевненість у собі, самокритичність, уміння розраховувати свої сили, прагнення до успіху, першості, самоконтроль).
- 4) *Вольові якості особистості* (сміливість, рішучість, наполегливість, самовладання).
- 5) *Положення учня в класі* (авторитет у класі, лідерські якості).

III. Особливості психічних процесів і емоцій

1) *Увага на уроках:*

- а) завжди легко і швидко зосереджує свою увагу на поясненні вчителя; ніколи не відволікається на уроці, помилок через неухважність на уроці не робить;
- б) досить уважно слухає пояснення вчителя; відволікається рідко; іноді зустрічаються помилки в роботах через неухважність;
- в) не завжди уважно слухає пояснення вчителя; періодично відволікається, часто робить помилки через неухважність, але самостійно виправляє їх при перевірці;
- г) слухає досить уважно тільки у тому випадку, якщо йому цікаво, часто відволікається; постійно робить помилки через неухважність, при перевірці не завжди виправляє їх;
- д) як правило, повільно і тяжко зосереджує свою увагу на уроці; мало що засвоює через постійні відволікання; робить багато помилок через неухважність і не помічає їх при перевірці.

2) *Особливості пам'яті учня:*

- а) при завчання завжди попередньо розбирається в структурі і змісті матеріалу; але й матеріал, що вимагає механічного завчання, запам'ятовує легко;
- б) при завчанні може запам'ятати лише те, у чому попередньо розібрався; матеріал, що вимагає механічного запам'ятовування, дається важко;
- в) матеріал, що вимагає механічного завчання, засвоює дуже легко, досить 1-2 рази переглянути його; має звичку не розбиратися в структурі й змісті матеріалу, що заучується;
- г) при вивчення довго розбирається в матеріалі; при викладенні робить помилки за формою, але зміст викладається точно;
- д) для запам'ятовування матеріалу багаторазово механічно повторює його, не перебираючи і не осмислюючи, робить значеннєві помилки.

3. *Характеристика мислення учня:*

- а) швидко схоплює суть матеріалу, завжди в числі перших вирішує завдання, часто пропонує власні оригінальні рішення;
- б) досить швидко розуміє матеріал, швидше за інших вирішує завдання, іноді пропонує власні оригінальні способи вирішення;
- в) задовільно розуміє матеріал після пояснення в середньому темпі; звичайно власних оригінальних рішень не пропонує;
- г) у числі останніх учнів уловлює суть пояснень учителя (викладача); відрізняється повільним темпом обмірковування й вирішення завдань; відрізняється повільним темпом обмірковування й вирішення завдань;
- д) розуміє матеріал після додаткових занять, у край повільно вирішує завдання, при вирішенні завдання сліпо використовує відомі «шаблони».

4. Емоційна реактивність учня:

- а) завжди емоційно реагує на будь-які життєві явища, його може схвилювати розповідь;
- б) звичайно емоційно реагує на життєві явища, але рідко що може схвилювати глибоко;
- в) рідко проявляє живу емоційну реакцію на події;
- г) жива емоційна реакція практично відсутня.

5. Характеристика загального емоційного тону школяра:

- а) постійно жвавий, дуже активний у всіх сферах шкільного життя, в усе втручається, береться за всі справи;
- б) жвавий, у міру активний у всіх сферах шкільного життя;
- в) жвавий, активний тільки у деяких сферах шкільного життя;
- г) у порівнянні з однокласниками менш активний і жвавий;
- д) практично завжди пригнічений, апатичний у всіх сферах шкільного життя, незважаючи на те, що здоровий.

6. Емоційна врівноваженість учня:

- а) завжди спокійний, у нього не буває сильних емоційних спалахів;
- б) звичайно спокійний, емоційні спалахи дуже рідкісні;
- в) емоційно врівноважений;
- г) підвищена емоційна збудливість, схильний до бурхливих емоційних проявів;
- д) запальний, є частими сильні емоційні спалахи з незначних приводів.

4. Алітична характеристика сайту школи.

Знайди в Інтернеті офіційний сайт навчального закладу. Знайомлячись з ним зверни увагу на зручність для огляду, інформативність та дизайн. Опиши свої враження та зроби висновки.

5. Виконання завдань психолога та класного керівника або педагога-організатора позакласної та позашкільної роботи.

В описовій формі вказати які саме завдання чи доручення отримав студент; як виконував та результат.

6. Висновки.

В розділі «Висновки» висвітлити навички, які набув студент в процесі практики, їх значення у формуванні його особистісних рис як майбутнього педагога; які труднощі виникли під час проходження практики; пропозиції щодо змін в підготовці і організації практики.

II. Щоденник психолого-педагогічних спостережень

Щоденник спостережень ведеться у звичайному зошиті в клітинку та розпочинається списком учнів класу (групи), розкладом дзвінків, розкладом уроків у закріпленому класі (групі). У щоденнику спостережень студент-практикант записує свої спостереження під час практики (уроки, виховні заходи, свої враження, роздуми, зауваження).

Таблиця. Схема щоденника-спостережень

Дата	Місце проведення спостереження	Зміст спостереження	Особисті враження, побажання
15.02.2018	6-А клас, урок біології, вчитель Кушнір І.І.	особливості уваги окремих учнів	увага стійка, на уроці переважала мимовільна увага
16.02.2018	7-Б клас, вчитель Машталер С.П., Урок історії.	спостереження етапів уроку. Поведінка учителя на уроці.	1. На початку уроку вчитель привітався, перевіряв наявність учнів. 2. Після організаційної частини перевіряв наявність та якість виконання домашніх завдань. 3. Актуалізацію опорних знань вчитель провів у формі бесіди. 4. Під час пояснення нового матеріалу вчитель активно використовував наочність. 5. Далі учні виконували завдання, вчитель надавав їм допомогу. 6. В кінці уроку вчитель підвів підсумки успіхів учнів, оголосив оцінки, повідомив домашнє завдання. Учитель на уроці тактовний, досконало володіє матеріалом, приділяє увагу усім учням. Учні

			активно співпрацювали із вчителем.
--	--	--	------------------------------------

Зміст записів у щоденнику може бути розміщений як у вигляді таблиці так і звичайним текстом із збереженням визначеного у таблиці змісту.

7. Рекомендована література

1. Бех І.Д. Виховання особистості: Сходження до духовності: Наук.видання/ І.Д.Бех. – К. : Либідь, 2006. – 272 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. – К.: «Центр учбової літератури», 2007.- 968 с
3. Власова, О. І. Основи психології і педагогіки: підручник для студентів гуманітарних факультетів класичних університетів / О.І. Власова, А.А. Марушкевич. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 255 с.
4. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч.посібник – К.: Либідь, 2005. – 400 с.
5. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник / Наталія Павлівна Волкова. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 527 с.
6. Загальна психологія: Підр. Для студентів вищ.навч.закладів/ С.Д. Максименко, В.О.Зайчук, В.В.Клименко, В.О.Соловієнко. За редакцією Пед.П. С.Д.Максименка – К.: Форум, 2000. – 543 с.
7. Педагогіка: Навчальний посібник/ В.М.Галузьяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. – 2-е вид., Пед.П. І доп.– Вінниця: «Книга-Вега», 2003. – 416 с.
8. Психологія: Підручник / Ю.Л.Трофімов, В.В.Рирбалка, П.А.Гончарук та Пед.; за Пед.. Ю.Л.Трофімова. – К.: Либідь, 1999. – 558 с.
9. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. Навчальний посібник – Дрогобич : «Відродження», 2001. – 287 с.
10. Туріщева Л.В. Настільна книга шкільного психолога: Навчально-методичний посібник для вчителя. – Х.: Вид. група «Основа» : «Тріада +», 2008. – 256 с.
11. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. Посібник. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.

Зразок оформлення титульної сторінки звіту
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра всесвітньої історії

ЗВІТ
про проходження
психолого-педагогічної практики
студента ...групи
галузі знань 01 «Освіта»
спеціальності 014 «Середня освіта. Історія»
факультету історії, політології та національної безпеки
СНУ імені Лесі Українки
ПІБ студента

м.п. _____ Масиник А.В
Директор Луцька ЗОШ І - ІІІ ступенів № 19

Луцьк - 2018